

Tentamen i Linjär algebra och differentialekvationer

M0049M

Tentamensdatum: **2020-04-01**

Skrivtid: **09.00 - 14.30**

Jourhavande lärare: Stefan Ericsson, tel: 0920-493330.

För betyg 3 gör man uppgifterna 1-7 och inga andra. Med 13 eller fler poäng får betyg 3. För högre betyg ersätter man uppgifterna fyra och fem med uppgifterna åtta och nio. Det finns ingen direkt poänggräns för betygen fyra och fem. En allmän bedömningsfunktion görs. För högre betyg görs således uppgifterna 1-3 och 6-9.

Tillåtna hjälpmaterial: Anteckningar och läroböckerna

Till alla uppgifter ska fullständiga lösningar lämnas. Resonemang, införda beteckningar och uträkningar får inte vara så knapphändigt redovisade att de blir svåra att följa. Även delvis lösta uppgifter bör emellertid lämnas in.

Lycka till!

Allmänna anvisningar: Kontrollera att du fått samtliga uppgifter. Besvara endast en uppgift per lösningsblad. Skriv inte på baksidan. Skriv tydligt, texta gärna men använd inte rödpenna.

Efter tentamen: Tentamensresultat meddelas senast tre veckor efter tentamenstillfället och senast två veckor före nästa omtentamenstillfälle. Tentamensresultatet syns på Mitt LTU - Ladok för studenter.

1.

- a) Polynomet $P(z) = z^4 + 2z^3 - z^2 + 38z + 130$ har nollstället $2 + 3i$.
Bestäm samtliga nollställen för $P(z)$.
- b) Bestäm ett argument för $3i/(-\sqrt{3} + 3i)^3$. (4 p)

2. Låt

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 1 & 1 \\ -2 & -4 & 1 & 1 & 3 \\ -1 & -2 & 8 & 5 & 9 \end{bmatrix}.$$

- a) Bestäm en bas för kolonrummet till A ($\text{Col}A$) och en bas för nollrummet till A ($\text{Nul}A$).
- b) Låt

$$\mathbf{v} = \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \\ 17 \end{bmatrix}.$$

Det gäller att $\mathbf{v} \in \text{Col}A$. Bestäm koordinaterna för $\mathbf{v}$ relativt basen för kolonrummet som bestämdes i a) uppgiften. (4 p)

3.

- a) Definiera den linjära avbildningen $T : \mathbb{P}_2 \rightarrow \mathbb{P}_2$ via

$$T(p(t)) = 2tp'(t) + p(1).$$

Bestäm matrisen för T relativt baserna $\mathcal{B}_1 = \{1 + t, 1 - t, 1 + t^2\}$ och $\mathcal{B}_2 = \{1, t, t^2\}$. Matrisen som ska bestämmas är med andra ord den matris M som uppfyller $[T(p(t))]_{\mathcal{B}_2} = M[p(t)]_{\mathcal{B}_1}$.

- b) Låt V och W vara vektorrum. Beskriv noggrant vad det betyder att en operator $S : V \rightarrow W$ är linjär. Ge exempel på en operator $S : V \rightarrow W$ som inte är linjär (även V och W ska anges). (4 p)

4. Utrusta $\mathbb{P}_2$ med skalärprodukten

$$\langle p, q \rangle = \int_0^1 p(t)q(t) dt,$$

och låt H vara underrummet som spänns upp av $\{t, t^2\}$, det vill säga $H = \text{Span}\{t, t^2\}$.

- a) Bestäm en ortogonal bas för H .
- b) Bestäm den ortogonala projektionen av 1 på H , det vill säga bestäm $\text{proj}_H 1$. (4 p)

5.

- a) Bestäm samtliga lösningar till $y'' + 2y' + y = xe^{-x}$.
- b) För differentialekvationerna nedan ge en lämplig ansats för en partikulärlösning och beskriv hur man går tillväga för att beräkna den (märk att du behöver inte bestämma partikulärlösningen).
- $y'' + y = \sin(3x) - 2\cos(4x)$.
  - $y'' + y = 2xe^x \cos(x)$.
- (4 p)

6. Lös följande system av differentialekvationer

$$\begin{cases} x' = 5x + 4y \\ y' = 8x + y, \end{cases}$$

med begynnelsevärdena $x(0) = 1$ och $y(0) = 4$. (4 p)

7.

- a) Låt $H = \text{Span}\{p_i(t) : i = 1, \dots, 87\}$ där $p_i \in \mathbb{P}_{98}$. Beskriv hur man kan bestämma en bas för H . Ledning: Det finns en isomorfi mellan $\mathbb{P}_{98}$ och $\dots$, sedan ...
- b) Om P är ett polynom så kan man bilda $P(A)$ för en kvadratisk matris A . Exempelvis, om $P(z) = 2 - z + 2z^3$ så är $P(A) = 2I - A + 2A^3$. Låt A vara en 2×2 matris. Visa att det finns ett nollskiljt polynom $P \in \mathbb{P}_4$ så att $P(A)$ är nollmatrisen. (4 p)

8.

- a) Låt $H = \{a + (a+b)t + bt^2 : a, b \in \mathbb{R}\}$. Bevisa att H är ett underrum till $\mathbb{P}_2$.
- b) Utrusta $\mathbb{P}_2$ med skalärprodukten

$$\langle p, q \rangle = \int_0^1 p(t)q(t) dt.$$

Bestäm en ortogonal bas för H .

- c) Beskriv hur man kan bestämma a och b så att

$$\int_0^1 (t^2 + a + (a+b)t + bt^2)^2 dt$$

blir så liten som möjligt. (4 p)

9.

- a) Bestäm samtliga lösningar till $y'' + y = 12x^2 \sin(x)$. (4 p)

b) För differentialekvationerna nedan ge en lämplig ansats för en partikulärlösning och beskriv hur man går tillväga för att beräkna den (märk att du behöver inte bestämma partikulärlösningen).

i. $y'' + y = \sin^2(3x)$.

ii. $y'' + 2y' + y = 3^x$.

(4 p)

1 a) POLYNOMET ÄR NÄRUT ATT DÖT FÖRVAR LTT 2-3i OCH ÄR
 EN EFT NOLLSÄTTES. FÖRSTÖRSATSEN SÄGS ATT $z - (2+3i)$
 OCH $z - (2-3i)$ BÄDA ÄR FÖRVAR I $P(z)$, OCH DÄT ÄR
 OCHÄ PRODUKTEN DÖT. DÄR SÄGER:

$$(z - (2+3i))(z - (2-3i)) = z^2 - 4z + 13.$$

POLYNOM DIVISION:

$$\begin{array}{r} z^2 + 6z + 10 \\ \hline z^2 - 4z + 13 \quad | \quad z^4 + 2z^3 - z^2 + 38z + 130 \\ \hline z^4 - 4z^3 + 13z^2 \\ \hline 6z^3 - 14z^2 + 38z + 130 \\ \hline 6z^3 - 24z^2 + 78z \\ \hline 10z^2 - 40z + 130 \\ \hline 10z^2 - 40z + 130 \\ \hline 0 \end{array}$$

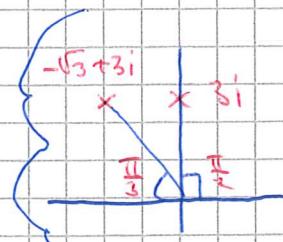
VISSTE ATT DIVISIONEN
 SKULLE GI JÄMT UT

$$\therefore P(z) = (z^2 - 4z + 13)(z^2 + 6z + 10) /$$

$$\text{KUNSK ATT LÖSA: } z^2 + 6z + 10 = 0 \quad (\Leftrightarrow z = -3 \pm \sqrt{9-10}) = \\ = -3 \pm i$$

SÄMMLIGA NOLLSÄTTEN ÄR: $2+3i, 2-3i, -3+i, -3-i$

b) $\arg \frac{3i}{(-\sqrt{3}+3i)^3} = \arg(3i) - 3\arg(-\sqrt{3}+3i) =$
 $= \frac{\pi}{2} - 3 \cdot \frac{2\pi}{3} = \frac{\pi}{2} - 2\pi = -\frac{3\pi}{2} = \frac{\pi}{2} - 2\pi$

$\therefore$ ETT ARGUMENT ÄR $\frac{\pi}{2}$

* MAN "SKALLA" AV EN FÖRVAR I TÄST.

$$2. a) A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 1 & 1 \\ -2 & -4 & 1 & 1 & 3 \\ -1 & -2 & 8 & 5 & 9 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{(2) \\ (1)}} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 5 & 3 & 5 \\ 0 & 0 & 10 & 6 & 10 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{(3) \\ (2)}} \sim$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 5 & 3 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$\therefore$ EN BAS FÖR COL(A) ÄR $\left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ -2 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 8 \end{bmatrix} \right\} = B$

FÖR NOLRKVADRAT: x_1, x_3 BUNDNA, x_2, x_4, x_5 FRÄA

$$x_2 = s, x_4 = t, x_5 = u.$$

$$x_3 = -\frac{3}{5}x_1 - x_5 = -\frac{3}{5}t - u$$

$$\begin{aligned} x_1 &= -2x_2 - 2x_3 - x_4 - x_5 = -2s + \frac{6}{5}t + 2u - t - u \\ &= -2s + \frac{1}{5}t + u \end{aligned}$$

$$\therefore \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2s + \frac{1}{5}t + u \\ s \\ -\frac{3}{5}t - u \\ t \\ u \end{bmatrix} = s \begin{bmatrix} 1/5 \\ 0 \\ -3/5 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} + u \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$\therefore$ EN BLÅ FÖR NOL A ÄR $\left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -3/5 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right\}$

$$b) \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \\ 17 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} \quad \text{TY} \quad \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \\ 17 \end{bmatrix} = (-1) \begin{bmatrix} 1 \\ -2 \\ -1 \end{bmatrix} + 2 \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 8 \end{bmatrix}$$

(SE OCH VÄNTA DÖTTA VILKET STÖRRE
MON VÄR $\begin{bmatrix} 3 \\ 4 \\ 17 \end{bmatrix} = c_1 \begin{bmatrix} 1 \\ -2 \\ -1 \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 8 \end{bmatrix}$ OCH
LÖSSA)

$$3. \text{ a) TEORIN SÅN KIT } M = \left[\begin{matrix} [T(1+t)]_{B_2} & [T(1-t)]_{B_2} & [T(1+t^2)]_{B_2} \end{matrix} \right]$$

$$T(1+t) = 2t \cdot 1 + 2 = 2t + 2 ; \quad [T(1+t)]_{B_2} = \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$T(1-t) = 2t \cdot (-1) + 0 = -2t ; \quad [T(1-t)]_{B_2} = \begin{bmatrix} 0 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$T(1+t^2) = 2t \cdot 2t + 2 = 4t^2 + 2 ; \quad [T(1+t^2)]_{B_2} = \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$\therefore M = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}$

---

b) ATT $T: V \rightarrow W$ ÄR LINJÄR BETTER TÅ SKÖR.

FÖR ATT FÖRSTÅ OPERATÖRN SÅL VARA HOMOGEN, DVS

FÖR VARVSE $c \in \mathbb{R}$ OCH $\bar{u} \in V$ SÅ SKA DÄT GÅLA

$$\underline{T(c\bar{u}) = cT(\bar{u})}$$

FÖR DÄT KÖNSA SKA OPERATÖRN VARA AUDITIV, DVS

FÖR VARS VÄL $\bar{u}, \bar{v} \in V$ SÅ SKA DÄT GÅLA ATT

$$\underline{T(\bar{u} + \bar{v}) = T(\bar{u}) + T(\bar{v})}$$

EXEMPEL PÅ ICKE LINJÄR:

¶

$$T: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad T(x) = x^2 \quad \text{ELLER}$$

$$T: \mathbb{P}_2 \rightarrow \mathbb{P}_2, \quad T(p) = 1 + p(t)$$

⋮

4. a) GRAM-SCHMIDT

$$1) q_1(t) = t, W_1 = \text{Span}\{q_1\}$$

$$2) q_2(t) = t^2 - \text{proj}_{W_1} t^2 =$$

$$= t^2 - \frac{\langle t^2, t \rangle}{\langle t, t \rangle} t =$$

$$\Gamma \langle t^2, t \rangle = \int_0^1 t^2 \cdot t dt = \frac{1}{4}$$

$$\langle t, t \rangle = \int_0^1 t \cdot t dt = \frac{1}{3}$$

$$= t^2 - \frac{1/4}{1/3} t = t^2 - \frac{3}{4} t \quad \text{Viðst: } \vec{q}_2(t) = 4t^2 - 3t$$

$\therefore$ EN ORTOGONAL BAS FÖR H ÄR $\{t, 4t^2 - 3t\}$

$$b) \text{proj}_H 1 = \frac{\langle 1, t \rangle}{\langle t, t \rangle} t + \frac{\langle 1, 4t^2 - 3t \rangle}{\langle 4t^2 - 3t, 4t^2 - 3t \rangle} (4t^2 - 3t) =$$

$$\Gamma \langle 1, t \rangle = \int_0^1 1 \cdot t dt = 1/2$$

$$\langle t, t \rangle = 1/3$$

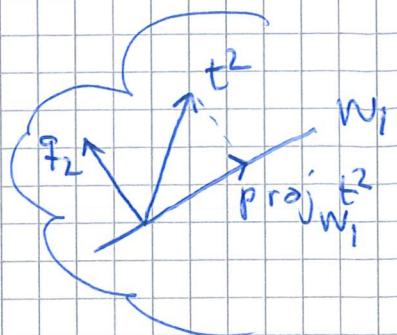
$$\langle 1, 4t^2 - 3t \rangle = \int_0^1 4t^2 - 3t dt = \frac{4}{3} - \frac{3}{2} = -\frac{1}{6}$$

$$\langle 4t^2 - 3t, 4t^2 - 3t \rangle = \int_0^1 (4t^2 - 3t)(4t^2 - 3t) dt =$$

$$= \int_0^1 16t^4 - 24t^3 + 9t^2 dt = \frac{16}{5} - 6 + 3 = \frac{1}{5} \quad \square$$

$$= \frac{1/2}{1/3} t - \frac{-1/6}{1/5} (4t^2 - 3t) = \frac{3}{2} t + \frac{5}{6} (4t^2 - 3t)$$

$$= -\frac{10}{3} t^2 + \left(\frac{3}{2} + \frac{5}{2}\right) t = -\frac{10}{3} t^2 + 4t$$

$$5 \text{ a) } y'' + 2y' + y = xe^{-x}$$

"HOMOGÖN + PARTIKULÄR"

HOM.: kom. Ekv.: $r^2 + 2r + 1 = 0 \Leftrightarrow r = -1$ MULT. 2

$$\therefore y_h = \underline{Ae^{-x} + Bxe^{-x}}$$

PART.: ANSATTS: $y_p = z(x)e^{-x}$

$$y'_p = z'e^{-x} - ze^{-x}, y''_p = z''e^{-x} - 2z'e^{-x} + ze^{-x}$$

IN I EKV.:

$$\cancel{z''e^{-x} - 2z'e^{-x} + ze^{-x}} + 2(z'e^{-x} - ze^{-x}) + ze^{-x} = xe^{-x}$$

$$\Leftrightarrow \cancel{z'' - 2z' + z} + 2\cancel{z' - 2z} + z = x \Leftrightarrow z'' = x$$

DÖNNNA KAN LÖSAS MED ANSATTS ELLER PRIMITIV TVÅ

GÄNTSEN OM.

$$\text{ANSATTS: } z = x^2(ax + b) = ax^3 + bx^2, z'' = 6ax + 2b$$

$$\text{OCH MAN FÄR } 6ax + 2b = x \Leftrightarrow a = 1/6, b = 0$$

$$\therefore z = \frac{1}{6}x^3 \quad \therefore \quad \underline{y_p = \frac{1}{6}x^3 e^{-x}}$$

SÄMLIGA LÖSNINGAR (DÖN KOMMÖNNAS LÖSNINGEN) GÖRS AV

$$y = y_h + y_p = \underline{\underline{Ae^{-x} + Bxe^{-x} + \frac{1}{6}x^3 e^{-x}}}$$

b) i) DELA UPP I TVÅ DUNA PARTIKULÄRLÖSNINGAR, EN FÖR $\sin 3x$ OCH EN FÖR $-2\cos 4x$. LÄGG SÅDAHAN HOP
FÖR $\sin 3x$ GÖRS ANSATSEN $y_{p_1} = a \sin 3x + b \cos 3x$
OCH FÖR $-2\cos 4x$, $y_{p_2} = c \sin 4x + d \cos 4x$.

$$\text{TILL SIST } \underline{y_p = y_{p_1} + y_{p_2}}$$

$$\text{ii) KOMPLEX HJÄLP EKVATION } u'' + u = \underline{\underline{2xe^{(1+i)x}}}$$

$$\text{ANSATTS: } y_p = \underline{\underline{z(x)e^{(1+i)x}}} \text{ OCH SWITLIGEN } \underline{y_p = Re up}$$

$$6 \quad \begin{cases} x' = 5x + 4y \\ y' = 8x + y \end{cases}, \quad x(0) = 1 \\ y(0) = 4$$

på matrisform $\bar{x} = \begin{pmatrix} x(t) \\ y(t) \end{pmatrix}$, $\bar{x}' = A\bar{x}$, $A = \begin{pmatrix} 5 & 4 \\ 8 & 1 \end{pmatrix}$

$$\bar{x}(0) = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \end{pmatrix}$$

EGENVÄRDSN OCH EGENVÄCTRÖR.

EGENVÄRDS: kor. ekv.: $\det(A - \lambda I) = 0 \iff \begin{vmatrix} 5-\lambda & 4 \\ 8 & 1-\lambda \end{vmatrix} = 0$

$$\iff (5-\lambda)(1-\lambda) - 32 = 0 \iff 5 - 6\lambda + \lambda^2 - 32 = 0 \iff \lambda^2 - 6\lambda - 27 = 0$$

$$\iff \lambda = 3 \pm \sqrt{9+27} = 3 \pm 6 = -3; 9 \quad [\text{Koll: } -3+9=+6 \\ \text{tr}A = 5+1=6 \\ (-3)9 = -27 \\ \det A = 5 \cdot 32 = -27]$$

EGENVÄCTRÖR:

$$\lambda = -3: A\bar{v} = -3\bar{v} \iff (A+3I)\bar{v} = \bar{0}$$

$$\begin{bmatrix} 8 & 4 & | & 0 \\ 8 & 4 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & | & 0 \\ 0 & 0 & | & 0 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} x_1 \text{ BUNNEN} \\ x_2 \text{ FRI}, x_2 = t \text{ gäller } x_1 = -\frac{1}{2}t \end{array} \quad \therefore \bar{v} = t \begin{bmatrix} -1/2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

VÄRDE $\begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}$

$$\lambda = 9: A\bar{v} = 9\bar{v} \iff (A-9I)\bar{v} = \bar{0}$$

$$\begin{bmatrix} -4 & 4 & | & 0 \\ 8 & -8 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & | & 0 \\ 0 & 0 & | & 0 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} x_1 \text{ BUNNEN} \\ x_2 \text{ FRI} \end{array} \quad \begin{array}{l} x_2 = t \text{ gäller} \\ x_1 = t \end{array} \quad \therefore \bar{v} = t \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

VÄRDE $\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$

LÖSNINGENNA GÖS AV: $\bar{x}(t) = A \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} e^{-3t} + B \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} e^{9t}$

MEN, $\bar{x}(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 4 \end{bmatrix}: \begin{bmatrix} 1 \\ 4 \end{bmatrix} = A \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} + B \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \iff \begin{cases} -A+B=1 \\ 2A+B=4 \end{cases}$

$$\iff A=1, B=2$$

$$\therefore \begin{bmatrix} x(t) \\ y(t) \end{bmatrix} = 1 \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} e^{-3t} + 2 \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} e^{9t}$$

på komponentform

$$\begin{cases} x(t) = -e^{-3t} + 2e^{9t} \\ y(t) = 2e^{-3t} + 2e^{9t} \end{cases}$$

///

7 a) VÄLJ EN BAS FÖR P_{88} , LÄMPLIGEN $\{1, t, t^2, \dots, t^{98}\} = B$
 LINJÄRN BEROENDEN OCH OBEROENDEN ÄR PRECIS SAMMA
 I $\{P_1, P_2, \dots, P_{87}\}$ SOM I $\{\left[P_1\right]_B, \left[P_2\right]_B, \dots, \left[P_{87}\right]_B\}$
 NU KAN VI ANVÄNDA TEKNIKEN FÖR ATT FINNA BAS
 I KOLUMNRUM, SÅ GAUSS ELIMINERAS OCH VÄLJ UT
 PIVOT-KOLUMNÄRANDE I $\{\left[P_1\right]_B, \left[P_2\right]_B, \dots, \left[P_{87}\right]_B\}$
 MOTSVÄRANTE POLYNOM GÖR NU EN BAS FÖR H . //

b) LÄT M_{2x2} BETECKNA VECTORKRUMMET AV SLÄMLIGA 2X2
 MATRISER. DÄT GÄLLER ATT $\dim M_{2x2} = 4$
 (EN BAS ÄR $\{\begin{bmatrix}1 & 0 \\ 0 & 0\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}0 & 1 \\ 0 & 0\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}0 & 0 \\ 1 & 0\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}0 & 0 \\ 0 & 1\end{bmatrix}\}$)
 DET GÄLLER DÄRFÖR ATT VARJE MÄNGD MED 5
 ELEMENT (ELLER FLER) ÄR LINJÄRT BEROENDE.
 SÅ DÄT FINNS c_0, c_1, c_2, c_3, c_4 TILL EFTER NOLL SÅ

$$\underline{c_0 I + c_1 A + c_2 A^2 + c_3 A^3 + c_4 A^4 = \begin{bmatrix}0 & 0 \\ 0 & 0\end{bmatrix}}$$

ETT POLYNOM SOM FUNGSAR TILL

$$P(z) = c_0 + c_1 z + c_2 z^2 + c_3 z^3 + c_4 z^4 //$$

8 a) DIREKT SÄGS ATT $H = \text{Span} \{ 1+t, t+t^2 \}$ OCH

LINJÄRAS HILJEN ÄR ALDITIÖ UNDERRUM.

b) BETRAKTHA P_2 OCH UTMÄSTA DET MED SKALARPRODUKTEN

$$\langle p, q \rangle = \int_0^1 p(t) q(t) dt$$

DET SOM SÅNNA MINIMERAS ER DÄ $\|t^2 + at + (at+b)t + bt^2\|^2$

AHA, $-t^2$ SKA PROJEKTERAS ORTOGONALT PÅ H .

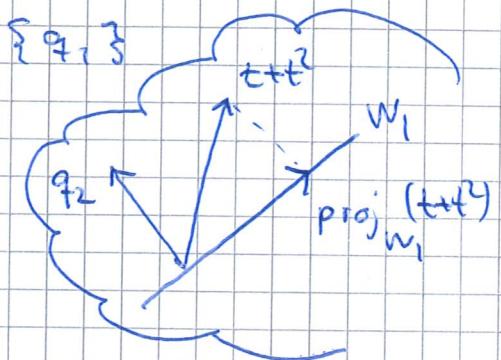
VI BESTÄMMER DÄRFÖR FÖRST EN ORTOGONALBAS FÖR H .

GRAM - SCHMIDT.

$$1) q_1(t) = 1+t, W_1 = \text{Span} \{ q_1 \}$$

$$2) q_2(t) = t+t^2 - \text{proj}_{W_1}(t+t^2)$$

$$= t+t^2 - \frac{\langle t+t^2, 1+t \rangle}{\langle 1+t, 1+t \rangle} (1+t)$$

$$\Gamma \langle t+t^2, 1+t \rangle = \int_0^1 (t+t^2)(1+t) dt$$

$$= \int_0^1 t+t^2+t^2+t^3 dt = \int_0^1 t+2t^2+t^3 dt = \frac{1}{2} + \frac{2}{3} + \frac{1}{4} = \frac{17}{12}$$

$$\langle 1+t, 1+t \rangle = \int_0^1 (1+t)^2 dt = \int_0^1 1+2t+t^2 dt = 1+\frac{2}{3}+\frac{1}{4} = \frac{25}{12}$$

$$= t+t^2 - \frac{17/12}{25/12} (1+t) = t+t^2 - \frac{17}{28} (1+t) =$$

$$= -\frac{17}{28} + \frac{11}{28} t + t^2 . \quad \text{VÄLÖR } -17+11t+28t^2$$

$\therefore$ EN ORTOGONAL BLS ER $\{ 1+t, -17+11t+28t^2 \}$

c)

NU BESTÄMMER I PROJEKTIONEN

$$\begin{aligned} \text{proj}_H(-t^2) &= \frac{\langle -t^2, 1+t \rangle}{\langle 1+t, 1+t \rangle} (1+t) + \frac{\langle -t^2, -17+11t+28t^2 \rangle}{\langle -17+11t+28t^2, -17+11t+28t^2 \rangle} (-17+11t+28t^2) \\ &= -\frac{1}{4}(1+t) - \frac{23}{1164} (-17+11t+28t^2) \\ &= \dots \end{aligned}$$

HÄRUR FÅS a OCH b SOM MINIMERAR INTEGRALEN

$$9 \text{ a)} \quad y'' + y = 12x^2 \sin(x)$$

"HOMOGEN + PARTIKULÄR"

HOM: $\text{Irr. Ekv.}: r^2 + 1 = 0 \Leftrightarrow r = \pm i \quad \therefore y_h = A \cos x + B \sin x$

PART: KOMPLEX HÄLPEKUATION: $u'' + u = 12x^2 e^{ix}$

$$\begin{aligned} \text{ANSATS: } u_p(x) &= z(x)e^{ix}, \quad z' = z'e^{ix} + iz'e^{ix} \\ u_p'' &= z''e^{ix} + 2iz'e^{ix} - ze^{ix}. \end{aligned}$$

$$\text{IN 1 EKV.: } z''e^{ix} + 2iz'e^{ix} - ze^{ix} + ze^{ix} = 12x^2 e^{ix} \Leftrightarrow \\ z'' + 2iz' = 12x^2$$

$$\text{ANSATS: } z = (ax^2 + bx + c)x = ax^3 + bx^2 + cx, \quad z' = 3ax^2 + 2bx + c$$

$$z'' = 6ax + 2b \quad \text{IN 1 EKV.:}$$

$$6ax + 2b + 2i(3ax^2 + 2bx + c) = 12x^2$$

$$\text{IDENT.: } \begin{cases} x^0: 2b + 2ic = 0 \\ x^1: 6a + 4bi = 0 \end{cases} \quad \left. \begin{array}{l} a = -2i \\ -12i + 4bi = 0 \Leftrightarrow b = 3 \end{array} \right.$$

$$x^2: 6ia = 12 \quad \left. \begin{array}{l} \\ c = 3i \end{array} \right.$$

$$\text{OF } z = -2ix^3 + 3x^2 + 3ix, \quad u_p = (-2ix^3 + 3x^2 + 3ix)e^{ix}$$

$$\text{OCH } y_p = \operatorname{Im} u_p = \operatorname{Im} (-2ix^3 + 3x^2 + 3ix)(\cos x + i \sin x) \\ = -2x^3 \cos x + 3x^2 \sin x + 3x \cos x$$

$$\therefore y = y_h + y_p = A \cos x + B \sin x - 2x^3 \cos x + 3x^2 \sin x + 3x \cos x$$

$$\text{b) i)} \quad \sin^2(3x) = \frac{1 - \cos 6x}{2} \quad \text{ANSATS } y_{p1} = a$$

$$y_{p1} = b \cos 6x + c \sin 6x$$

$$\text{OCH } y_p = y_{p1} + y_{p2}$$

$$\text{ii)} \quad 3^x = e^{x \ln 3} \quad \text{SIN } y_p = a e^{x \ln 3} \quad \text{FÜR EW}$$

FUNDAMENTALS FUNKTS